

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

RGD.610.1.2022/PC

Gdańsk, 5 lipca 2022 r.

POSTANOWIENIE NR RGD - 93/2022

Na podstawie art. 73a ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2021 r. poz. 275) - **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanawia** podać do publicznej wiadomości, na stronie internetowej www.uokik.gov.pl, informację o następującej treści:

„Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informuje, że zachodzi szczególnie uzasadnione podejrzenie, że przedsiębiorca InCruises International LLC z siedzibą w Guaynabo (Portoryko) - dalej również: „Przedsiębiorca” lub „Spółka lub „InCruises International”, dopuszcza się praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, która może spowodować znaczne straty lub niekorzystne skutki finansowe dla szerokiego kręgu konsumentów.

Z informacji zgromadzonych przez Prezesa UOKiK w toku postępowania RGD.610.1.2022/PC wynika, że istnieje szczególnie uzasadnione podejrzenie, że wskazany Przedsiębiorca stosuje praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów polegającą na prowadzeniu działalności gospodarczej w formie systemu konsorcyjnego. Spółka zarządza mieniem gromadzonym przez konsumentów w ramach utworzonego za pośrednictwem platformy www.incruises.com Programu Członkostwa w Rejsach INCRUISES [ang. *INCRUISES Cruise Membership Program*] w celu sfinansowania zakupu rezerwacji rejsów wycieczkowych za pośrednictwem wskazanej strony internetowej na rzecz uczestników tego Programu. Działania te mogą naruszać art. 10 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2070) i godzić w zbiorowe interesy konsumentów, a w konsekwencji stanowić praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U z 2021 r. poz. 275).

Działanie Spółki może zagrażać interesom majątkowym szerokiego grona konsumentów, którzy zachęteni obietnicą korzyści w postaci rezerwacji wycieczki na preferencyjnych warunkach nie tylko przystąpią do klubu rejsowego INCRUISES i przeznaczą swoje środki na zakup comiesięcznej subskrypcji, ale także zaoferują innym konsumentom przystąpienie do systemu

Uczestnik systemu jest zobowiązany do zakupu comiesięcznej subskrypcji w wysokości 100 USD, za którą otrzymuje 200 Dolarów Rejsowych, które są wewnętrzną jednostką rozliczeniową. W zależności od długości członkostwa w klubie rejsowym INCRUISES uczestnik systemu może wykorzystać na rezerwację zamawianego przez siebie rejsu wycieczkowego określony procent posiadanych Dolarów Rejsowych. W przypadku braku opłaty miesięcznej subskrypcji konto użytkownika jest dezaktywowane, zaś po 12 miesiącach zamknięte. Spółka nie zwraca środków wpłaconych przez użytkowników w przypadku rezygnacji z członkostwa w klubie rejsowym.

W ocenie Prezesa Urzędu model biznesowy stosowany przez Spółkę wskazuje, że zakup produktu na rzecz uczestnika klubu rejsowego INCRUISES jest współfinansowany z wpłat innych członków, co może wypełniać znamiona zakazanego systemu konsorcyjnego.”

UZASADNIENIE

Postanowieniem nr RGD - 91/2022 z dnia 5 lipca 2022 r. (sygn. RGD.610.1.2022/PC) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej także: Prezes Urzędu) wszczął przeciwko InCruises International LLC z siedzibą w Guaynabo (Portoryko) postępowanie w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na prowadzeniu działalności gospodarczej w formie systemu konsorcyjnego poprzez zarządzanie mieniem gromadzonym w ramach utworzonego za pośrednictwem platformy www.incruises.com Programu Członkostwa w Rejsach INCRUISES [ang. *INCRUISES Cruise Membership Program*] w celu sfinansowania zakupu produktów w postaci rezerwacji rejsów wycieczkowych za pośrednictwem platformy www.incruises.com na rzecz uczestników Programu Członkostwa w Rejsach INCRUISES, co może naruszać art. 10 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2070) i godzić w zbiorowe interesy konsumentów, a w konsekwencji stanowić praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Szczególnie uzasadnione podejrzenie bezprawności zachowania Spółki.

Ustalenia oraz dowody zgromadzone na obecnym etapie prowadzonego postępowania, pozwoliły na uznanie, że działanie Spółki - w zakresie postawionego zarzutu - może stanowić praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zgodnie z tym przepisem, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, przy czym, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, rozumie się godzące w nie, sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami działania przedsiębiorcy. Praktyki takie polegają w szczególności na stosowaniu nieuczciwych praktyk rynkowych, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2070, dalej także: u.p.n.p.r.).

W odniesieniu do postawionego w postępowaniu zarzutu, należy stwierdzić, że w ocenie Prezesa Urzędu, Spółka może prowadzić działalności w formie systemu konsorcyjnego, o której mowa w art. 10 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 3 u.p.n.p.r.

Przepis art. 4 ust. 3 u.p.n.p.r. stanowi, że *za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się prowadzenie działalności w formie systemu konsorcyjnego lub organizowanie grupy z udziałem konsumentów w celu finansowania zakupu w systemie konsorcyjnym*. Ustawodawca wskazał, że praktyki te nie podlegają ocenie w świetle przesłanek określonych w art. 4 ust. 1 u.p.n.p.r.

Zgodnie z definicją legalną zawartą w art. 2 pkt 10 u.p.n.p.r. przez system konsorcyjny rozumie się prowadzenie działalności gospodarczej polegającej na zarządzaniu mieniem gromadzonym w ramach grupy z udziałem konsumentów, utworzonej w celu sfinansowania zakupu produktu na rzecz uczestników grupy.

InCruises International jest podmiotem, który zarządza międzynarodową działalnością klubu rejsowego InCruises oraz jest usługodawcą platformy www.incruises.com. Za pośrednictwem tej ostatniej umożliwia się udział w programie Członkostwa w Rejsach INCRUISES [ang. *INCRUISES Cruise Membership Program*] oraz zostanie członkiem klubu rejsowego InCruises (dalej także: „Członek”) lub niezależnym dystrybutorem, który następnie oferuje subskrypcje członkowskie klubu w modelu marketingu sieciowego (dalej także: „Partner”). Zgodnie z Umową Członkostwa użytkownikiem platformy InCruises może być każda osoba, która ukończyła 18 lat. Oznacza to, że Członkiem może być również konsument, w tym obywatel Polski. Członek może być równocześnie Partnerem, jednak nie ma takiego obowiązku. Partner ma przy tym możliwość otrzymywania wynagrodzenia oraz korzyści przewidzianych w Planie Wynagrodzenia w związku z bezpośrednią sprzedażą subskrypcji na rzecz Członków lub przez innych Partnerów, wchodzących w skład jego struktury dystrybucyjnej.

Członkowie klubu rejestrują się w klubie rejsowym InCruises za pośrednictwem strony internetowej www.incruises.com poprzez elektroniczne podpisanie Umowy Członkowskiej i wyrażają zgodę na uiszczenie miesięcznej opłaty członkowskiej (subskrypcji) w wysokości 100 USD. Ta miesięczna płatność jest z kolei przeliczana na wewnętrzne punkty członkowski, to jest Kredyty Rejsowe [ang. *Cruises Credits*], zwane również Dolarami Rejsowymi [ang. *Cruise Dollars*]. Przelicznik wymiany USD na Dolary Rejsowe wynosi 1 do 2, a więc za miesięczną subskrypcję Członek otrzymuje 200 Dolarów Rejsowych, które mogą być wykorzystane do zapłaty za rejs wycieczkowy, jaki mogą nabywać Członkowie za pośrednictwem internetowej platformy rezerwacyjnej InCruises. Natomiast rezerwując rejsy za pośrednictwem platformy www.incruises.com każdy 1 Dolar Rejsowy odpowiada 1 USD. Liczba Dolarów Rejsowych, które Członek może wykorzystać do rezerwacji rejsu zależy od tego jak długo pozostaje Członkiem klubu rejsowego InCruises.

W zależności od długości członkostwa w klubie rejsowym InCruises Członek może wykorzystać na rezerwację zamawianego przez siebie rejsu wycieczkowego określony procent posiadanych Dolarów Rejsowych. W pierwszych 12 miesiącach wynosi on 60 % zgromadzonej puli i systematycznie rośnie, aby po dokonaniu co najmniej 49 opłat subskrypcji (a więc po wpłacie 4 900 USD móc korzystać z nich w 100 %). W przypadku braku opłaty miesięcznej subskrypcji konto Członka jest dezaktywowane, zaś po 12 miesiącach zamykane. Usługodawca nie zwraca środków wpłaconych przez Członka w przypadku rezygnacji z członkostwa w klubie rejsowym. Co istotne, zgodnie z Warunkami

Członkostwa (pkt 3. Umowy Członkostwa): „Członkostwo i korzyści z niego płynące mogą w każdym czasie zostać anulowane według wyłącznego uznania INCUISES.”.

Jak wynika ze zgromadzonych materiałów źródłami przychodu InCruises International są: sprzedaż członkostwa (miesięczna subskrypcja), sprzedaż partnerstwa, sprzedaż członkostw-partnerstw, sprzedaż rezerwacji rejsów oraz „sprzedaż narzędzi”. Przychód ze sprzedaży członkostw (tj. wspomnianych wyżej comiesięcznych subskrypcji) w poszczególnych miesiącach 2021 r. wynosił od 85 do 89 % całkowitego przychodu Spółki. Należy również wskazać, że koszty związane z wypłatą Partnerom prowizją są znaczne i wynoszą ok. 25 - 30% uzyskiwanego przychodu we wskazanym okresie. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Usługodawcę koszty związane z wypłatą prowizji dla Partnerów w 2020 roku wyniosły prawie 40 % uzyskanego przychodu, co stanowi znaczny koszt prowadzonej działalności gospodarczej.

W korespondencji kierowanej do Prezesa Urzędu w toku postępowania Przedsiębiorca zaznacza, że im dłuższy okres członkostwa w klubie rejsowym InCruises, tym większe korzyści dla Członka, które wiążą się z koniecznością pokrycia kosztu rezerwacji za rejs przez Usługodawcę z posiadanych przez siebie środków. Jak wynika z kolei z materiału zgromadzonego w toku postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu, zdecydowana większość przychodów Spółki pochodzi z opłat członkowskich uiszczanych przez uczestników przedsięwzięcia. Tym samym finansowanie praktycznie całości projektu pochodzi ze źródeł zasilanych przez uczestników tego projektu (a więc osób należących do konsorcjum tak, jak jest ono definiowane przez u.p.n.p.r.). Wskazać przy tym należy, że tylko niewielki odsetek Członków korzysta z możliwości rezerwacji wycieczek. W ocenie Prezesa Urzędu, gdyby wszyscy bądź większość Członków zdecydowała się na dokonanie rezerwacji rejsów w jednym czasie, do czego mieliby prawo, to zgromadzone przez nich środki nie pozwoliłyby na wykupienie usług, ponieważ Spółka nie dysponowałaby adekwatnymi środkami finansowymi, aby zrealizować rezerwacje na rzecz Członków Programu. Powyższe uzasadnia konieczność postawienie zarzutu Spółce polegającego na zarządzaniu mieniem gromadzonym przez konsumentów w celu dokonania zakupu wspomnianych usług - tym bardziej, że jak wynika ze zgromadzonych dowodów zdecydowana większość uczestników przedsięwzięcia uczestniczy w przedsięwzięciu w sposób bierny - dostarczając wyłącznie środków finansowych, a nie w sposób czynny - korzystając z rejsów. Stosowany przez Usługodawcę mechanizm uzasadnia brak możliwości uzyskania zwrotu wpłaconych środków w przypadku rezygnacji z Członkostwa, gdyż nie można zwrócić kwot pieniężnych, które mogły już zostać uprzednio skonsumowane na opłacenie rezerwacji rejsu innemu Członkowi lub wypłatę prowizji dla Partnerów. Podkreślić należy, że dla ciągłości funkcjonowania projektu konieczne jest jego stałe zasilanie nowymi środkami wpłaconymi przez uczestników tego projektu.

Zdaniem Prezesa Urzędu okoliczności faktyczne sprawy wskazują, że działania Spółki mogą wypełniać wszystkie, wskazane wyżej, przesłanki z art. 10 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, czyli prowadzenie działalności w systemie konsorcyjnym.

Szczególnie uzasadnione podejrzenie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów oraz interesu publicznego.

W ocenie Prezesa Urzędu, w niniejszej sprawie zachodzi **szczególnie uzasadnione podejrzenie, iż opisane powyżej zachowania Spółki godzą w zbiorowe interesy konsumentów**. Adresatem oferty Spółki może być każdy konsument, potencjalny klient (członek Programu). Propagowanie projektu w Internecie skutkuje, że zarzucaną praktyką może być objęta nieograniczona liczba konsumentów, których nie sposób zindywidualizować. Z tego względu interes konsumentów, naruszony w wyniku działań podejmowanych przez Spółkę, nie stanowi sumy indywidualnych interesów poszczególnych klientów, lecz ma charakter zbiorowy. Ciężar i rodzaj naruszeń oraz szeroki krąg podmiotów, mogących zostać objętych zasięgiem działania bezprawnych zachowań Spółki, wskazują na szczególnie uzasadnione podejrzenie zagrożenia interesu publicznego.

Ryzyko spowodowania znacznych strat lub niekorzystnych skutków dla szerokiego kręgu konsumentów.

Opisane powyżej zachowanie przedsiębiorcy może spowodować **znaczne straty dla szerokiego kręgu konsumentów**.

Niewątpliwie opłacenie comiesięcznej subskrypcji w wysokości 100 USD wiąże się z dokonaniem określonego wydatku, natomiast zwrótnie nabywca otrzymuje jedynie tzw. Dolary Rejsowe, które jako wewnętrzna jednostka rozliczeniowa mogą zostać wykorzystane wyłącznie w ramach platformy InCruises. W ocenie Prezesa Urzędu faktycznym zamiarem Spółki jest przede wszystkim zapewnienie rozwoju sieci poprzez dopływ nowych członków i w ten sposób zagwarantowanie stałych wpływów finansowych, z których pewna część zostanie przeznaczona na prowizje dla Parterów oraz zakup wycieczek dla części Członków, które - w ocenie Prezesa Urzędu - mają wyłącznie stwarzać pozory legalności projektu organizowanego przez InCruises International i swoiście maskować faktyczny cel prowadzonej działalności, podczas gdy pozostała część gromadzonych środków pozostanie do dyspozycji Przedsiębiorcy.

Należy podkreślić, że prowadzenie działalności w systemie konsorcyjnym - ze względu na szczególne zagrożenie interesów konsumentów - jest zawsze uznawane za nieuczciwą praktykę rynkową. W ocenie Prezesa Urzędu z prowadzeniem przez InCruises International systemu konsorcyjnego mamy do czynienia w okolicznościach rozpoznawanej sprawy.

Mając na uwadze wszelkie poczynione powyżej ustalenia faktyczne i prawne Prezes Urzędu postanowił jak w sentencji niniejszego postanowienia.

W związku z powyższym, w ocenie Prezesa Urzędu istnieje szczególnie uzasadnione podejrzenie, że Spółka może stosować praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, które mogą spowodować niekorzystne skutki oraz znaczne straty finansowe dla szerokiego kręgu konsumentów, o czym jest mowa w dalszej części niniejszego uzasadnienia.

W tych okolicznościach zasadne jest podanie informacji o powyższym do publicznej wiadomości. Zgodnie bowiem z art. 73a ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2021 r. poz. 275, dalej także: „u.o.k.k.” lub „ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów”), jeżeli z informacji zgromadzonych w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wynika, że istnieje szczególnie uzasadnione podejrzenie, że przedsiębiorca dopuszcza się praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, która może spowodować znaczne

straty lub niekorzystne skutki dla szerokiego kręgu konsumentów, Prezes Urzędu podaje do publicznej wiadomości, w tym na stronie internetowej Urzędu, zgromadzone w toku postępowania informacje o tym zachowaniu i jego prawdopodobnych skutkach. Rozstrzygnięcie w przedmiocie podania do publicznej wiadomości ww. informacji, następuje w drodze postanowienia. Na postanowienie to stronie służy zażalenie.

POUCZENIE:

Stosownie do treści art. 73a ust. 2 i art. 81 ust. 5 u.o.k.k. w zw. z art. 479²⁸ § 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1805 ze zm.) - od niniejszego postanowienia przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodnia od dnia jego doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury w Gdańsku.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 755 ze zm.), zażalenie na postanowienia Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 500 zł.

Zgodnie z art. 103 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 Kodeksu postępowania cywilnego strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaze, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

